

Przasnysz przed wybuchem I wojny światowej był kwitnącym ośrodkiem miejskim, którego liczba ludności stale rosła, rozwijał się przemysł i pojawiały się nowe gmachy publiczne. I i II bitwa przasnyska zdruzgotała miasto i okoliczne wsie. Wielu mieszkańców powiatu udało się na wygnanie (bieżeństwo). Sytuacji nie poprawiła okupacja niemiecka. Podobnie, jak w całym Królestwie Polskim zajęтым przez wojska niemieckie i austro-węgierskie, problemem był głód, nędza, choroby, brak dachu nad głową oraz sieroctwo.

Każda kolejna zima wojny była cięższa od poprzedniej. Z problemami tymi musiały radzić sobie powstające za zgodą okupantów organizacje charytatywne. W tym samym czasie organizowano pierwsze polskie władze. Na jedną z najważniejszych osobistości na ziemiach polskich wyrósł obywatel ziemi przasnyskiej - arcybiskup Aleksander Kakowski.

POWIATOWA RADA OPIEKUŃCZA

Stanisław Żórawski

4 419 550

RUBLI

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA

Najważniejszą organizacją dobroczynną działającą w Królestwie była powstała w 1916 roku Rada Główna Opiekuńcza. Jej budżet w tym roku wynosił 4 419 550 rubli.

Rada Główna Opiekuńcza posiadała lokalne oddziały - 40 rad na szczeblu powiatów i 626 rad miejscowych. W powiecie przasnyskim przewodniczącym rady był Stanisław Żórawski, ziemianin z Obrębca. W terenie bezpośrednio pomocą zajmowały się rady miejscowe.

W 14 radach w powiecie przasnyskim udzielało się łącznie 56 aktywistów. Reprezentowali oni różne stany, co czyniło z rad instytucję odpowiadającą na potrzeby prawie całego społeczeństwa.

POWIATOWA RADA

500

darmowych obiadów
dziennie w 1916 r.

50

ochronek dla dzieci
w 1916 r.

2 810

podopiecznych w
ochronkach w 1916 r.

7 000

rubli zapomogi dla
najuboższych w 1917 r.

kwota 500 rubli zebrana w Przasnyszu w ramach kwesty "Ratujcie dzieci" pozwoliłaby na zakup

**78 litrowych
butelek wina**
6,4 rb

RATUJCIE DZIECI

Najbardziej spektakularną akcją Rady była Wielka Ogólnokrajowa Kwesta "Ratujcie dzieci". W 1916 roku w całym Królestwie wzięto w niej udział ok. 30 000 kwestarzy, którzy odwiedzieli 83 miasta, 198 miasteczek i 22 122 wsie. Zebrano 500 000 rubli.

W powiecie przasnyskim zebrano 3 049 rubli. Można za to było kupić, po ustalonych przez okupantów cenach maksymalnych, następujące produkty:

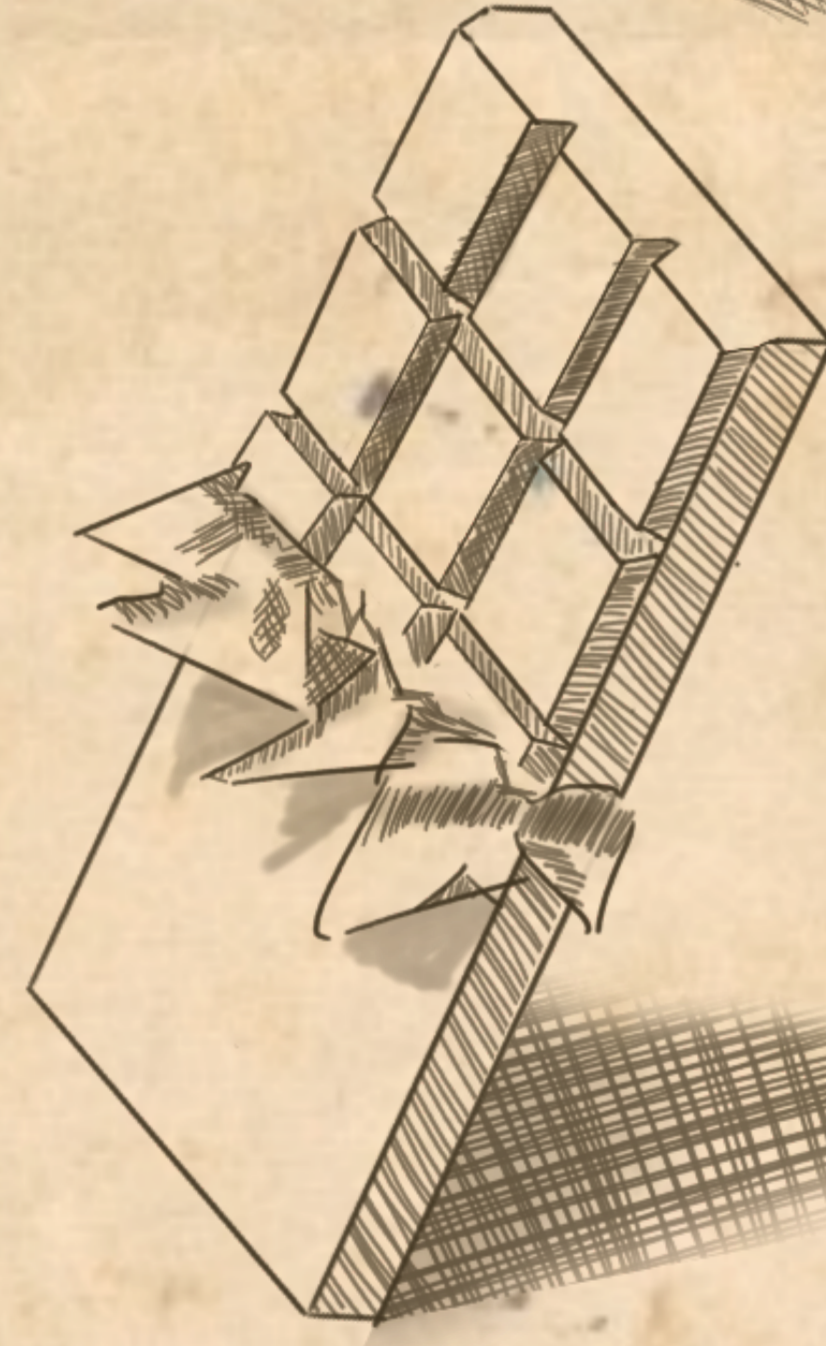
**508
indyków**
6 rb

**1 100 kg
kielbasy**
2,75 rb

**2 000
kilogramowych
słoików powideł**
15rb

**3 400 tabliczek
czekolady**
90 kop

**12 700 litrów
mleka**
24 kop

**OPERARI
SPERARE**
pracować
i nie tracić
nadziei

**ALEKSANDER
KAKOWSKI**
arcybiskup
metropolita
warszawski

NASZ KRAJAN

urodzony w Dębinach, 8 kilometrów od Przasnysza

pomoc najuboższym

W 1916 roku Arcybiskup przekazał 5 000 rubli na rzecz Powiatowej Rady Opiekuńczej w Przasnyszu.

wierność ojczyźnie

W 1917 roku wszedł w skład trzyosobowej Rady Regencyjnej, która była namiastką polskich rządów na terenie Królestwa Polskiego. To za jej rządów rozpoczęto wydawanie "Dziennika Ustaw" i "Monitora Polskiego". Rada w listopadzie 1918 roku przekazała władzę na ręce Józefa Piłsudskiego.

służba Kościołowi

W roku 1919 hierarcha udzielił święceń biskupich Achillemu Rattiemu, nuncjuszowi apostolskiemu w Polsce. W 1921 roku Ratti został wybrany papieżem jako Pius XI.